Момчило Бакрач
ПЕТЛОВАЦ

Господар Ринморин Метамо довезао се блиндираном друмском лађом до руралног предграђа Нагоје, лични му шофер и трупа телесне гарде остали су у крутој безгласној формацији сред сеновите улице, зурећи андроиди камених лица, а он је напето, држећи трему под контролом, одгегуцкао кроз скромни врт сликаревог поседа уз дискретну пратњу шефа свог обезбеђења. Наклонио се младом шегрту који стајаше укипљен на прочељу трошног здања, представио се и изразио жељу да се сретне са мајстором Римпоом.

Жутокљунац је гипко, у три бешумна скока ишчезао иза довратка, вратио се за отприлике осамнаест секунди, извукао шаку из рукава прљавог грубог кимона и показао правац. Метамо-сан је ушао погнуте главе, опрезно зиркајући кроз затамњење скучене одаје ниског стропа.

Доргујама је остао да чека напољу провирујући само једним оком иза оквира врата, његов задатак је да газду не губи из вида.

Ринморин је разазнао да у просторији нема никога, усмерио је поглед ка прегради од бамбуса за коју је претпоставио да су клизна врата иза којих би морао да се појави чудотворац зен уметности, специјалиста за птице и цвеће, велики, славом овенчани Тсуе Римпо, међутим, мајстор се спустио из рупе на плафону која је промакла Метамовој

пажњи. Најпре је угледао боса стопала како пипкају мердевине од испреплетеног канапа, па кратке ногавице од крутог сурог платна, па мало по мало целу фигуру.

Помислио је да је мајстор стар као да је из доба Едо периода некако доспео до ове нове ере застакљених клисура, чипова и скупоцених секунди.

Одмумлао је старцу протоколарне поздраве и официјелно представљање, овај је климнуо главом једва приметно. Изволите, рекао је. Глас му је био снажан, сув и чист као кварцни песак. Метамо је издекламовао којим послом је дошао у посету, трудећи се да не брза и не прескаче, али ни да не оклева.

Укратко, наручио би од Римпо-сана слику петла, ако би мајстор изволео да га удостоји.

Метамо је, подразумева се, мислио на уникатни рад, никако штампани отисак, а цена, колика год да буде, није проблем. Једино што је важно, објаснио је мајстору, је рок у коме би слика требало да му буде испоручена.

– Наиме, тачно шест месеци после овог данашњег дана – рече – пада велики јубилеј мог пословног концерна, округлих пет звезданих циклуса од дана кад је мој деда основао малу фирму за производњу тапета, собних паравана и преграда.

– Шездесет година, дакле?

– Молим? А, да, по линеарном рачуну. Тачно.

– Пре тачно толико времена ја сам довршио свој први самостални рад. Била је година петла, као сад... а зашто је то теби толико важно, питам...

– Петао је заштитник породичне лозе, симбол на нашем грбу... – осмехнувши се рече Метамо. – Вашим делом желим да одам почаст деди и свим ранијим прецима.

– Пристајем.

Мајстор је то изговорио оклевајући можда само једну скупоцену секунду. Потом је Метамо некако истрпео ритуал чаја, читаву гомилу зеновских секунди свечано срчући врелу и горку прозирно-зелену течност из невероватно траљаво обликоване глинене ћасе. Клечао је на тврдом подметачу, на традиционални начин, ћутке, у пару са старим уметником. Немирни трнци шкакљали су га испод колена и около ушију. Одличан зен. Тескобан као рођење у кади, за светски рекорд. Мисли су му урликале у глави као неразумљива гомила на улици, током народне буне.

Очекивао је да га штап мудраца удари однекуда тачно по темену. То се није догодило, али отишао је са чудним осећајем да је бичеван по задњици.

– Ствар срећена! – закључио је власник концерна ћаскајући бешумно са својим најбољим другом, самим собом. – Наиме, направих добар посао.

Чудан резон, будући да се током разговора са мајстором цена склопљене погодбе није помињала, тако да је цифра која ће бити исписана на чеку остала непозната, могло би се испоставити да је ко зна колика, рецимо баснословна.

– Требало би да рачунам са милионским износом... требало је да сазнам бар отприлике... доста, боље ти је да ћутиш.

Тачно четрдесет дана касније послао је свог најстаријег секретара, даљег рођака са мајчине стране, у посету Римпоовом дому, упутио га како да увиђавно приупита о напредовању посла.

Мајстор Тсуе, за грозно и нечувено чудо, игнорише све изуме који служе за брзу комуникацију, ништа интернет, ништа бежична телефонија, нема чак ни пуки кућни апарат са курблом и одвојеном слушалицом. Не би чудило да није чуо ни за поштанско сандуче.

Емисар се вратио збланут, није имао ништа сувисло да стави у извештај. Мајстор је пред њим изводио имитације птичјих гласова, рекао је. Царић, сова, кукавица, и најзад петао. Ринморин пита како је то звучало. Оригинал, одговара секретар. Велики Римпо замолио је за још мало времена. И то је све.

Господар Метамо се напрегао да сачека све до тачно месец дан пре славља, припреме су се већ увелико обављале, повеље су разаслате уваженим званицама, предате протоколарно, на руке, чак и онима из Дубаија, Њујорка и Лондона, хол главне управне зграде опселе су хорде декоратера и стручњака за техничка чуда, сачињена је компликована шема расподеле задатака персонала, кабуки позориште врши финалне пробе. Е, задњи је час, закључио је, преко одела је обукао плави радни комбинезон, на главу натукао жуту пластичну кацигу, тако маскиран ускочио је у један од фирминих ровера и одвезао се пут Нагоје, самцит сам.

Стигавши пред мајсторову кућу вратио се у првобитни аутфит, одлучно одгацао до тршчане капије сигуран да је у праву, време је навршено, његов долазак је разложан.

Тсуе га је примио знатно срдачније него што је Метамо очекивао. Питао сам се где си ти, рекао је старац благо се смешећи. Па ето, па да, замуцкивао је Ринморин. Кршио је прсте.

– Мајсторе, како ћемо да спроведемо, овај, реализацију... трансфера?

– Шта?

– Мислим, како желите да Вам платим, и кад бих могао да преузмем... дело?

– А, слика није готова, не још, ништа нисам могао да учиним поводом тога, ја немам ту брзину.

„Брзину?", поновио је одјек у Ринмориновој акустичној лобањи. Желудац је почео да му скакуће, али то се споља није дало уочити.

– Римпо-сан, најљубазније питам, како сад, шта да чиним? Све је спремно, постоље за слику постављено и чека. Има ли наде да...?

– Има.

– Па да очекујем?

– Очекуј.

Врли мајстор га је потом мало забављао изводећи плес са куглама од жада изрезбареним ситно, нерастумачљиво, усјајеним и прљавим од неке масне патине. То је ради гипкости и лакоће, тако је објаснио, рекао да се ради о древној техници.

Да, да.

– Мајсторе, могу ли да видим певца, барем да бацим поглед? – само је одмахнуо главом. Строго и отресито.

– Најпонизније молим, реците ми кад... кад да дођем?

– За тачно двадесет и један дан.

Три седмице, па то је пет-шест дана уочи прославе. Док се возио назад збијао је злураде шале на свој рачун, најбоље ће бити да се појавим пред људима у најк патикама развезаних пертли, пар пута кукурикнем, изведем плес са билијарским куглама, потом одрепујем говор у дедину част, раздерем шљокасту мајицу и покажем петла, не овог у гаћама, него истетовираног преко читавих леђа, још свежег и крвавог... или да наручим крпеног лутка по мом лику, поседнем га насред дворане, водим му руку којом ће да изврши сепуку, поклоним се и побегнем на Тајланд, купим неко острвце, гајим... гајим крокодиле.

Ноћ пред сусрет с мајстором, последњи – надао се, у мучном полусну га је неко пецкао пламеном шибице, подмукло, час овде, час онде, вешто као школовани мучитељ, потпаљивао је новчанице натуткане између његових голих и онесвешћених ножних прстију, голицао га перушком по ушима и носу. Деда? Или покојни тата? Петао?

Кренуо је већ у зору. Нагоја је далеко. Овај пут чинило му се да је далека као Едо, не овај преименовани Едо из кога је кренуо, него онај из неповрата прошлог. Никад стићи. Седам пута губио се међу петљама праваца. Повео је појачање, лепу и мудру Шимицу Такеда, команданта консалтинг одељења. Зашто? Појма нема. Онако на срећу. Куглица јина у бари јанга.

На његову молбу да му приповеда нешто умирујуће, Шимицу му је причала о правцима ветрова над Нипоном, о томе како се ждралови укрцавају на те ваздушне фургоне, објашњавала кад треба отворити ове а кад оне канцеларијске прозоре да уђе *ки*, кад дубити на глави а кад ипак не. Да, она не пропушта прави час, закључа се у свој офис и дуби.

Сукња и све то, хм... – отерао је ту мисао.

Медитирао је о следећем: ждралови ђускају на Хокаидоу у пролеће, сви знамо зашто, то је сексуална журка.

Стигли су око подне. Шимицу је својим присуством зачинила грандиозни јанг сликаревог поседа, жгебавом шегрту су се уврнули брчићи а мајстор је надимао груди, увлачио лоптасти доњи стомак, позирао је укокошен као петао, речи изговарао продубљеном резонанцом. Девојка је била свесна своје чаролије, трудила се да искористи предност, све у прилог газдином циљу, дакако, суштину је непогрешиво напипала интуицијом, мада је газда није припремио и инструисао. Зрачила је путеном недокучивошћу, наштимана у улогу божанске принцезе.

Али све је било узалуд. Наруџбина је пропала. Потонула у мрак Метамовог шока, у понуђени му зен колачић који је прогутао не осетивши укус. Смешкао се и ћутао као контузија мозга. Но остао је достојанствен.

Страшни Римпо није много објашњавао нити је нарочито убедљиво понудио извињење. Напросто тако, његов мушичави геније још се није породио, није на свет донео пола године чекану птицу, мушку кокош, такорећи.

Што не значи да неће. Хоће он, али трудови за сада не функционишу.

Господар Метамо нашао се пред зјапом нерешиве ситуације, по први пут у животу, рачунато бар од оног часа до кога његово памћење досеже. Стајао је пред фасцинантном празнином, све мисли су нестале, ум замукао.

То је то, синуло му је, ево ме у негацији негације. Одавде... одавде почиње савршено Ништа.

Римпо-сан је, са идеално нечитким изразом лица, након интервала најдубљег општег ћутања рекао: „Па, шта ће сада бити, питам." Глас му није акцентирао тон питања.

Тако идеално испражњен рекао је мајстору да понуда и надаље важи, тачније молба. Он ће да чека. У том скупоценом моменту ни сам није знао шта то тачно значи. Досетиће се касније. Смисао ће се искристалисати сам од себе.

Ако то може ико жив – он је тај. Добро, неће укочити протицање трајања баш у читавом космосу, али то засигурно може да спроведе у минијатурној галаксији којом руководи. Како ће то да изведе? Тако што ће обзнанити да се дан прославе одлаже, до даљњег. Кад он одлучи да је тај дан дошао – биће тај дан. Али не тамо неки надолазећи датум који ће механички и неумољиво да бележе незаустављиви светски календари и мукли атомски и дигитални сатови, него управо тај одложени тренутак у ком се савршено уклапају сва космичка значења која потврђују збир добре среће и божанске заштите предодређених за постојање и трајање његове лозе и њега самог, као и посла и добара које је наследио, које оплођује и развија.

Сулудо? Јесте, али ум одлучног човека може све.

Наредио је егзекутиви да разашаље обавест коју је лично срочио. Званицама је јављено, на најсериознији могући начин, путем видео линка чија је важност потцртана сигнализацијом о хитности, да све остаје исто, позив на раније наречен догађај у потпуности је на снази, једина разлика је у томе што ће обавештење о тачном термину бити дато накнадно, датум, наиме, за сада није утаначен, али ће проглас о њему бити испоручен на време, прецизније речено – у прави час. Кратко образложење је звучало зеновски закукуљено, мистично, али убедљиво. Док је текст укуцавао у компјутер јахао је на таласу магнетичног надахнућа за које није ни знао да постоји.

На видео-снимку је Шимицу.

Не чита текст саопштења, научила га је напамет, савршено увежбала, изговорила сугестивно, уз неодољиву мимику, одмерену и дивно деликатну. Најчудније од свега: разумела је његову идеју одмах, ма у милисекунди. У њеним очима није било ни сумње ни чуђења.

Савршен ум. Савршен руководилац. Ако ипак буде морао да се на Тајланду посвети узгоју крокодила њој ће оставити компанију на управљање. Осим ако на острво и њу не поведе.

Што је, све скупа, могуће. Можда и сасвим извесно.

Остатак руководећег кадра и помоћног особља био је роботично безизразан, испод угашене маске кријући згранутост, наравно, а шта би друго. Знао је он да је тако, али није марио. Није искључено ни да су сањарили о харакирију који би након тог ужасног блама морао да изврши њихов сироти господар. Ако је тако – мораће да их разочара.

Дани су протицали, седмице, месец, два. Ништа.

Римпо-сан, јасно, није имао начина да наручиоцу било шта дојави.

Или је имао. Рецимо телепатијом. Звучном оничирчком поруком преко предака који не пате од материјалних ограничења. Или курирском службом.

Дочим, ништа се није догађало. Али Ринморин Метамо није треперио никаквим земаљским немиром. Ослушкивао је космос не чекајући на било какав знак, само је плутао у безвремену које је сам прогласио.

Једног дана јавио му се осећај да треба да зуне до Нагоје без оклевања.

Налет неодољиве прекогниције задесио га је док је чучећи под сунцобраном испијао саке на плажи свог летњиковца крај источне обале. Поглед на Пацифик се знатно изоштрио.

Лагано је одшетао до паркинга, смркнутом Доргујами рекао: „Не треба да ме пратиш, идем до маркета по цигарете и новине."

Затражио је од њега кључеве љубичастог кабриолет јагуара за који није знао у чијем је власништву међу мноштвом његовог телохранитељског племена, кључеви су му се у руци створили за мање од педесет скупоцених секунди, које су однедавно знатно изгубиле на вредности, па је сео у тај фини саркофаг и сунуо аутострадом.

Једва два сата касније ушао је у одаје Његове сликарске екселенције без икакве најаве и снебивљивог шмирања. Био је у шлампавом шорцу и поло мајици испечатираној силуетама коња у трку, на ногама је имао ружичасте пластичне сандале за шљапкање по плићаку. Коса му је била пуна кристалисане соли. Био је свестан свог изгледа али није му придавао важност.

Мајстор је ножем за оштрење бамбусових писаљки чистио прљавштину испод ноктију на ногама, удубљен у ту страшно важну работу погледом је само овлаш окрзнуо придошлицу.

Промрмљао је: „Е, коначно стижеш."

Ринморин-сан је сео на патос, остао тако ћутке трепћући.

Велики Тсуе Римпо усправио се у свој својој величини, изјавио да је рад готов.

„Где је?" – шмркутнуо је Ринморин.

Мајстор је пришао штафелају на ком је стајала плоха прекривена мајсторски исфлеканим свиленим покровом. Збацио је вео сигурном руком.

Одонуда је зазвечао празан бели папир врхунског квалитета.

Био је то чисти зен. Савршенство.

Гост, који се осећао безименим, тражио је, и није тражио, по тој белини обрисе надземаљског значења. Није напипао ни траг таквог нечега, али неуобличени смисао био је на неки начин присутан.

„Па, шта сад бива, питам." – изговорио је у мирном сазвучју неизговореног.

Прастари Тсуе баратао је пером и четкицама које је умакао час ту, час тамо.

Радио је запрепашћујуће хитро.

Петао је израњао из празнине као да је одувек био ту, одражен на танкој кори материје. Ни једног јединог сувишног покрета, камоли какве грешке.

Ринморин је подригивао испуњен мехурима смеха који су морали да оду у етар. Споља је то било само тихо мокро штуцање.

„Дакле – узвикнуо је наличјем гласа полу-просветљени шегрт нагло постајући свестан своје улоге – овај суманути боговски чудак могао је ово да наслика током било којих пет минута у протеклом временском континууму.

Ето ти, гледај и уживај, сињи петловче, каква умоломна шала, какав трештећи урнебес."

Петао је испао помало шепав, некако ван равнотеже, као да му се од усхита занебесало, или га је потерао ветар дајући му замах, за одземљење, за лет. Али кад се мало боље погледа... био је величанствен. Као кула на брегу. Не. Као одрон светлосних пигмената, случајно обликован као призрак знаног обличја. Била је то сушта сила виђења.

Да ли зеновци плачу? Овај посматрач је ухватио себе у тој намери, намери без хтења. Због тога је почео да се смеје гласно, квоцаво.

– Дакле, питам, зар није, мајсторе, за мене превелики дар да ово гледам?

– Јесте.

– Зашто онда овако, зашто сад... могли сте-могли сте-могли сте... да обавите ствар кад сте хтели...

– Ма не, никако. Ово је био једини тренутак и једини начин да овај певац настане. То је у ствари завршни трен. Ја сам га све време сликао, од првог дана од кад сам прихватио посао. И кад је био потпуно готов рука је само поновила већ завршен облик.

– Шта то, најљубазније молим, шта то значи?

– Значи... уопште не значи... напросто тако јесте.

– Да ли сам ја морао да будем присутан?

– Обавезно.

– Чекали сте ме...

– Да. С напором. Већ сам почео да губим стрпљење. Само дан касније и певац би се расточио, нестао. Пропали би месеци рада током којих нисам дотакао било шта друго, нити на нешто друго мислио.

Ринморин Метамо сетио се свога имена тек кад се дочепао „јагуара" и зарикао мотором. Био је ишупљен шоковима. Задњи у низу обзнанио се тако што је Тсуе на питање која је цена довршеног дела одговорио да цене нема. Знам, придодао је тад још безимени Ринморин, али колико сам дужан?

Ништа. То је био одговор. Такође и ово: „Већ си ми платио." Сто му мука, сто му знојавих малоумних мука, помислио је, шта да радим с тим...

Шаке су му биле тешке и бесмислене као да држи огромни новчаник напуњен златом и штампарским оловом,

несагледив, невидљиви буђелар електронске монете. Малаксао је као да се искилавио од тегљења тих товара, банкарских гласова и жвала.

„...Како сад, па ја у том случају слику не могу да узмем..."

– У том случају биће одмах уништена... – рече мајстор.

Певац је путовао углављен иза сувозачевог седишта у шкољци двоседа. Ринморин је избегавао да завирује. Али први поглед на петла остао му је у глави као водени жиг. Чим стигне покренуће време, нека тече. Одредиће дан, потом објавити новост. Али чини му се, готово је сигуран, да неће дојављивати свима који су били на првобитном списку. Тачније, готово никоме. Неколицини. Сторнираће идиотски протокол, циркус, остаће само тачка *Но* позоришта и један жичани инструмент, рецимо *ичиīенкин*... не, боље електрична гитара. Неки млади рокер. Ако таквих још игде има. Рецимо у старом кварту Едоа, тамо где је Ринморин растао. Отказаће поруџбине чудовишног провијанта, гомиле хране и пића, може једино пиринач и шкампи и саке, све бело. Минимализам. Да. Можда најбоље само он и његови преци. У њему.

Дакле он.

Али ту нешто зјапи. Упражњено место за... још само једно.

Сушта истина: троје је већ мноштво.